

Analiza ryzyka dla projektów realizowanych w ramach RPO Lubuskie 2020 oraz metodologia doboru próby projektów do kontroli

Departament Programów Regionalnych

2024 r.

Wstęp

Niniejszy dokument służyć ma określeniu i przyporządkowaniu ryzyk związanych z potencjalnymi nieprawidłowościami, które mogą zaistnieć w związku z realizacją Projektów w ramach Programu w perspektywie finansowej 2014-2020. Niniejsza analiza jest wstępem do stworzenia metodologii wyboru projektów do kontroli na miejscu, wizyty monitoringowej, kontroli trwałości oraz kontroli krzyżowej z PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020. W zakres dokumentu wchodzi:

1. Określenie ram prawnych.....	3
2. Metodologia i zakres badania.....	4
2.1. Wpływ ryzyka.....	4
2.2. Istotność ryzyka.....	5
2.3. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka.....	5
2.4. Zakres badania.....	5
2.5. Metoda badania.....	5
3. Ryzyka w ramach operacji.....	6
3.1. Ryzyka w ramach Osi 1.....	6
3.2. Ryzyka w ramach Osi 2.....	15
3.3. Ryzyka w ramach Osi 3.....	16
3.4. Ryzyka w ramach Osi 4.....	22
3.5. Ryzyka w ramach Osi 5.....	27
3.6. Ryzyka w ramach Osi 9.....	29
3.7. Ryzyka w ramach Osi 11.....	33
4. Wskazanie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i oszacowanie jego potencjalnej szkody.....	33
5. Wyniki analizy ryzyka w ramach każdego z działań.....	34
5.1. Dodatkowe założenia do analizy ryzyka.....	34
5.2. Wyniki badania dla wizyty monitoringowej – ustalenie poziomu próbkowania.....	35
5.3. Wyniki badania dla kontroli na miejscu – ustalenie poziomu próbkowania.....	35
5.4. Wyniki badania dla kontroli trwałości – ustalenie poziomu próbkowania.....	36
5.5. Wyniki dla kontroli krzyżowej z PROW i PO RYBY – ustalenie poziomu próbkowania.....	36
6. Inne czynniki ryzyka.....	36
6.1. Czynniki – wartość wydatków kwalifikowalnych.....	37
6.2. Czynniki – poziom zaufania (Typ Beneficjenta).....	37
6.3. Czynniki – Ilość kategorii wydatków.....	38
6.4. Czynniki – zmiana okresu realizacji projektu.....	39
7. Metodologia wyboru projektów do kontroli na miejscu w okresie realizacji projektu (wizyty monitoringowej).....	39
8. Metodologia wyboru projektów do kontroli na miejscu.....	40
9. Metodologia doboru próby do kontroli trwałości.....	42
10. Metodologia doboru próby do kontroli krzyżowej z PROW i PO RYBY (perspektywa 2014-2020).....	42
11. Postanowienia ogólne.....	43

1. Określenie ram prawnych.

Niniejszy dokument sporządzono w oparciu o ramy prawne wynikające niżej wymienionych dokumentów:

1. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS, FS, EFRROW oraz EFMiR, zwanego dalej „rozporządzeniem ogólnym”.
2. Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.
3. Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z 27 grudnia 2021 r., zwane dalej „wytycznymi ws. kontroli”, Szczegółowy opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 Wersja nr 134 z listopada 2023 r., zwanego dalej „SzOOP”.

Zgodnie z motywem 108 Rozporządzenia Ogólnego „Instytucja Zarządzająca ponosi główną odpowiedzialność za skuteczne i efektywne wdrażanie funduszy polityki spójności oraz EFMR, a zatem spełnia znaczną liczbę funkcji odnoszących się do zarządzania programem i jego monitorowania, zarządzania i kontroli finansowych”. Wynikiem intencji Komisji jest zapis art. 125 Rozporządzenia Ogólnego wskazujący na funkcje IZ w zakresie zarządzania finansowego i kontroli programu operacyjnego: IZ kontroluje, czy dofinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, czy wydatki deklarowane przez Beneficjentów zostały zapłacone oraz, czy spełniają one obowiązujące przepisy prawa, wymagania programu operacyjnego oraz warunki wsparcia operacji. W art 125 pkt 5 wskazano, że częstotliwość i zakres kontroli na miejscu są proporcjonalne do kwoty wsparcia publicznego dla operacji oraz do poziomu ryzyka stwierdzonego w toku kontroli. W związku z tym dane na temat wartości operacji oraz zagrożenia w danym obszarze realizacji zostaną uwzględnione niniejszym badaniem. Zgodnie z pkt. 6 „kontrolę poszczególnych operacji na miejscu (...) mogą być prowadzone metodą badania próby”. Biorąc pod uwagę ww. przepis niniejszy dokument posłuży określeniu ryzyka w poszczególnych obszarach realizacji programu/projektów (operacji) w celu określenia miarodajnej próby badania dla poszczególnych działań, typów projektu. Również wytyczne ws. kontroli w Podrozdziale 5.2. pkt 6 wskazują na możliwość prowadzenia kontroli na miejscu na próbie operacji z zachowaniem zasady proporcjonalności o której mowa w art. 125 Rozporządzenia Ogólnego.

Wskazując na możliwe do wystąpienia ryzyka w realizowanych przez Beneficjentów projektach należy też mieć na względzie ryzyko wynikające w zastosowania dostatecznej próby projektów do badania umożliwiającej wykrycie nieprawidłowości. Przyjęcie dostatecznej próby populacji jest konieczne aby Instytucja Zarządzająca uznała, że podjęła wszystkie niezbędne kroki, tj. zastosowała możliwe do realizacji mechanizmy weryfikacji i kontroli aby zapobiec możliwości wystąpienia nieprawidłowości systemowej.

2. Metodologia i zakres badania.

Analiza ryzyka jest częścią procesu związanego z zarządzaniem ryzykiem, którego celem jest wyeliminowanie potencjalnych zagrożeń i podjęcie odpowiednich środków przeciwdziałania wystąpieniu zagrożeń. Dla potrzeb niniejszego dokumentu przyjęto, że zagrożeniami w projektach realizowanych przez Beneficjentów RPO Lubuskie 2020 są:

- możliwość wystąpienia nieprawidłowości, określonej w art. 2 pkt 36 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (UE) nr 1303/2013*, tj. każde naruszenia prawa unijnego lub krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem

i/ lub

- niewywiązanie się Beneficjenta z obowiązków wynikających z zawartej z IZ RPO umowy o dofinansowanie projektu i/lub powstanie innej okoliczności powodującej lub mogącej powodować stratę finansową po stronie IZ RPO Lubuskie 2020 w rozumieniu art. 2 pkt 38 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (UE) nr 1303/2013*, tj. nieprawidłowości systemowej oznaczające każdą nieprawidłowość, która może mieć charakter powtarzalny, o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia w podobnych rodzajach operacji, będąca konsekwencją istnienia poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli, w tym polegającą na niewprowadzeniu odpowiednich procedur zgodnie z Rozporządzeniem oraz przepisami dotyczącymi poszczególnych funduszy

Zgodnie z założeniem, w dalszej części dokumentu zostaną zidentyfikowane ryzyka odpowiadające za wystąpienie potencjalnych zagrożeń związanych z nieprawidłowością faktyczną lub potencjalną. Ocena ryzyka pod kątem jego wpływu, istotności i prawdopodobieństwa zostanie przeprowadzona dla ryzyk, których weryfikacja możliwa jest na odpowiednim etapie realizacji projektu. Ryzyka związane z nieprawidłowościami mogącymi wystąpić na etapie realizacji projektu zostaną uwzględnione przy tworzeniu metodologii wyboru projektów do kontroli na miejscu w zakresie wizyt monitoringowych/kontroli na miejscu. Ryzyka związane z nieprawidłowościami mogącymi wystąpić w okresie trwałości zostaną uwzględnione przy określaniu metodologii wyboru projektów do kontroli trwałości. Ryzyka, które weryfikowane są na etapie ubiegania się Beneficjenta o dofinansowanie i podczas badania kwalifikowalności wydatku w ramach wniosku o płatność nie będą brane pod uwagę przy opracowywaniu metodologii wyboru projektów do kontroli na miejscu, natomiast w tabelach ryzyk zostaną przyporządkowane do nich ryzyka ogólne, nie przypisane do poszczególnych działań i typów projektów.

2.1. Wpływ ryzyka

Wskazane ryzyka zostaną ocenione w celu określenia ich wpływu/istotności, tj. potencjalnej wartości szkody finansowej (materialności szkody) oraz wagi

szkody na założone rezultaty przedsięwzięcia. Ocena w aspekcie wpływu szkody badana będzie poprzez materialność szkody, tj. wartość kwalifikowalnych wydatków w ramach danego projektu, które mogą być związane z daną nieprawidłowością. Ocena wpływu, tj. materialności ryzyka zostanie zbadana na etapie określenia poziomu zagrożenia w konkretnym projekcie w oparciu o przesłankę wartości kosztów kwalifikowalnych w Metodologii doboru próby projektów do kontroli na miejscu/kontroli trwałości.

2.2. Istotność ryzyka

Ocena w aspekcie istotności ma za zadanie wskazać jak ważna dla danego projektu jest nieprawidłowość, poprzez gradację od najistotniejszych ryzyk możliwych do wystąpienia w danym obszarze (tj. takich, które mogą spowodować niekwalifikowalność całej operacji) do ryzyk, których wystąpienie w ramach danej operacji będzie powodować niekwalifikowalność części kosztów, pojedynczego kosztu lub części pojedynczego kosztu.

2.3. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka

Po ocenie wpływu oraz istotności danego ryzyka zostanie ocenione prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka we wskazanym obszarze. Poprzez prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka w ramach niniejszego badania, zostanie przyjęta ocena wskazującą jak często dane ryzyko może wystąpić w ramach działania/typu projektu, tj. czy możliwe jest wystąpienie ryzyka w każdym projekcie, w przeważającej części projektów, sporadycznie czy też ryzyko jest marginalne lub nie występuje.

2.4. Zakres badania

Zakresem badania zostaną objęte projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 w których wdrażanie zaangażowany jest Departament Programów Regionalnych, tj. projekty realizowane w ramach Osi od 1 do 5, 9 i 11 z wyłączeniem projektów realizowanych w ramach instrumentów finansowych, dla których wytyczne przewidują odrębny tryb kontroli.

2.5. Metoda badania.

Wskazanie ryzyk, oszacowanie potencjalnej szkody, prawdopodobieństwa wystąpienia i istotność ryzyka zostanie zrealizowane przez kontrolerów posiadających doświadczenie związane z realizacją perspektywy 2007-2013. Każdorazowo kontrolerzy biorący udział w poszczególnych etapach niniejszego badania będą wskazywani w dokumencie a wyniki ich oceny dokumentowane będą w plikach Excel, stanowiących załącznik do niniejszego badania. Biorąc pod uwagę doświadczenie kontrolerów, nabyte w związku z wdrażaniem perspektywy 2007-2013 wskazują oni ryzyka mogące wystąpić w ramach każdego z działań. W odniesieniu do ryzyka związanego z finansowaniem tych samych wydatków w ramach różnych perspektyw finansowych oraz w ramach różnych Programów Operacyjnych (poza PROW i PO RYBY) – nie będzie ono brane pod uwagę, ponieważ kontrole w tym zakresie prowadzi MR. Ryzyko związane z możliwością finansowania wydatków w ramach operacji realizowanych w ramach RPO Lubuskie 2020 i jednocześnie z PROW i/lub PO RYBY, zostanie wskazane dla działań, w których nakładanie się pomocy może wystąpić, biorąc pod uwagę doświadczenie zdobyte w ramach perspektywy 2007-2013 i zapisy PROW 2014-2020 i PO Ryby 2014-2020. Przy wskazywaniu ryzyk mogących wystąpić w ramach poszczególnych działań nie uwzględniono

podziału na poddziały (projekty realizowane w ramach ZIT Gorzów, ZIT Zielona Góra i poza ZIT), ponieważ podział ten nie generuje dodatkowych ryzyk obiektywnych, związanych z charakterem wspieranych operacji. W zakresie różnych typów projektów w ramach danego działania nie sporządzano osobnych tabel z przypisaniem ryzyk przyjmując ocenę na poziomie całego działania.

3. Ryzyka w ramach operacji.

3.1. Ryzyka w ramach Osi 1

3.1.1. Działanie 1.1. Badania i innowacje.

W ramach działania Projekty podzielono na trzy typy. Typ I: Projekty B+R przedsiębiorstw. Typ II: Inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R. Typ III: Projekty B+R w podmiotach świadczących innowacyjne usługi, w tym m.in. w parkach naukowo-technologicznych i inkubatorach. Typów projektów nie można łączyć, ponieważ dla każdego z typów pomoc udzielana jest na podstawie różnych schematów pomocy. Dodatkowo dla typu I nie przewiduje się okresu trwałości projektu. Pomoc publiczna w ramach działania udzielana będzie na podstawie:

- a. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1075).
- b. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014 -2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 2010). Pomoc publiczna na wspieranie innowacyjności, której można udzielić tylko dla MŚP, w przypadku etapów projektu dotyczących działań w obszarze wzornictwa oraz uzyskania, walidacji i ochrony własności przemysłowej i intelektualnej.
- c. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 ze zm. Dotyczy pomocy publicznej na infrastrukturę przedsiębiorstw niezbędną do tworzenia i rozwoju laboratoriów/działów badawczych w przedsiębiorstwie oraz pomocy publicznej na infrastrukturę B+R w podmiotach świadczących innowacyjne usługi, w tym m.in. w parkach naukowo-technologicznych i inkubatorach technologicznych.
- d. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r., poz. 900). Pomoc de minimis będzie udzielana m.in. na promocję projektu, otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego (dotyczy płatności zaliczkowej), prace przygotowawcze oraz koszty zabezpieczenia realizacji projektu. Pomoc de minimis będzie udzielana także na szkolenia osób obsługujących infrastrukturę wybudowaną/zakupioną w ramach projektu (cross-financing).

Ryzyka związane z działaniem:

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Ubieganie się o pomoc podmiotu nieuprawnionego do jej otrzymania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Brak efektu zachęty	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Sfinansowanie kosztów nie spełniających warunków Rozporządzenia 651	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
4	Sfinansowanie kosztów projektów realizowanych niezgodnie z Regulaminem konkursu (miejsce prowadzenia badań)	Wizyta monitoringowa		
5	Sfinansowanie kosztów współfinansowanych wcześniej w ramach perspektywy 2007-2013	Wizyta monitoringowa		
6	Nieudostępnienie infrastruktury badawczej użytkownikom na przejrzystych i nie dyskryminacyjnych warunkach	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
7	Przekroczenie intensywności pomocy na infrastrukturę badawczą na cele działalności gospodarczej i niegospodarczej	kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
8	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
9	Nie wykorzystywanie zakupionej infrastruktury		Kontrola trwałości	
10	Wykorzystywanie zakupionej infrastruktury na inne cele niż wskazane w projekcie	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości (oprócz Typ I)	
11	Wykazywanie zawyżonych kosztów osobowych w stosunku do danych historycznych	Kontrola na miejscu		
12	Poddanie poniesionych kosztów na zakup środków trwałych jednorazowej amortyzacji	Kontrola na miejscu		

13	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
14	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
15	Nie zapewnienie efektu dyfuzji między dużym przedsiębiorstwem a MŚP		Kontrola trwałości	
16	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
17	Niezapewnienie dostępu do infrastruktury osobom z niepełnosprawnościami	Wizyta monitoringowa		
18	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/RYBY	kontrola krzyżowa		

3.1.2. Działanie 1.2.

W ramach działania zakłada się realizację 4 typów projektów wsparcia dla przedsiębiorców: Typ 1 – wspieranie inkubowania przedsiębiorczości; Typ 2 – profesjonalizacja usług świadczonych przez IOB; Typ 3 – regionalny bon na innowacje – projekt grantowy; Typ 4 – Lubuskie Bony Wsparcia Przedsiębiorców - projekt grantowy. Projekty typu 1 i 2 realizowane będą w oparciu o regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc de minimis. Pomoc w ramach „bonu na innowacje” (typ 3) realizowana na podstawie art. 18,25,28,29 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 lub jako pomoc de minimis:

- Pomoc na usługę badawczą na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1075).
- Pomoc na doradztwo w ramach bonu na innowacje będzie udzielana na podstawie Rozporządzenia MliR z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 r., poz. 1417).
- Pomoc na usługę doradczą w zakresie procedury patentowej oraz inne koszty uzyskania prawa własności przemysłowej w ramach bonu na innowacje będzie udzielana na podstawie Rozporządzenia MliR z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielenia pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 2010).
- Pomoc de mini mis będzie udzielana na promocję projektu, otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego (dotyczy płatności zaliczkowej) oraz koszty zabezpieczenia realizacji projektu.

W ramach IV typu projektu grantowego nie występuje pomoc publiczna na tzw. pierwszym poziomie: IZ RPO-L2020 – Beneficjent projektu grantowego). Pomoc publiczna (na tzw. drugim poziomie) będzie udzielana na podstawie Komunikatu Komisji Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 i wydanego na jego podstawie Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19.

W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Ryzyka związane z działaniem:

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Ubieganie się o pomoc podmiotu nieuprawnionego do jej otrzymania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Brak efektu zachęty	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Sfinansowanie kosztów nie spełniających warunków Rozporządzenia 651	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
4	Przekroczenie poziomu pomocy ponad kwotę 100 tys. zł na rok.	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
5	Zawyżenie kosztów w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych przez grantobiorców	Kontrola na miejscu		
6	Występowanie powiązań osobowych lub kapitałowych pomiędzy grantodawcą, grantobiorcą i wykonawcą usługi.	Kontrola na miejscu		
7	Sfinansowaniem bonem usług o charakterze promocyjnym	Kontrola na miejscu		

8	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
9	Otrzymanie pomocy przez MŚP, który nie prowadzi działalności na terenie województwa	wizyta monitoringowa		
10	Wykorzystywanie wspartej infrastruktury IOB przez duże przedsiębiorstwa		Kontrola trwałości	
11	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
12	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
13	Niezapewnienie dostępu do powstałej infrastruktury osobom z niepełnosprawnościami	/Kontrola na miejscu		
14	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę

3.1.3 Działanie 1.3.

W ramach działania zakłada się realizację projektów polegających na kompleksowym uzbrojeniu terenów przeznaczonych pod inwestycje. Dla projektów nie przewiduje się realizacji przy zastosowaniu pomocy publicznej, zatem dla projektów o wartości wydatków kwalifikowanych powyżej 1 mln EUR konieczne jest uwzględnienie ewentualnego dochodu w ramach projektu. Dla projektów dla których nie została przeliczona luka w finansowaniu, tj. nie można było określić przychodu z wyprzedzeniem, dochód uzyskany w ramach inwestycji podlega zwrotowi.

W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Wykorzystywanie wybudowanej infrastruktury przez duże przedsiębiorstwa	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
4	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
5	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		

6	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
7	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
8	Niezapewnienie dostępu do powstałej infrastruktury osobom z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu		
9	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
10	Uzyskanie przychodu incydentalnego	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
11	Uzyskanie przychodów nie uwzględnionych w analizie finansowej		Kontrola trwałości	Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę

3.1.4. Działanie 1.4.

W ramach działania zakłada się realizację 3 typów projektów: Typ I - Promocja gospodarcza regionu (w przypadku projektów realizowanych w ramach typu I nie występuje pomoc publiczna); Typ II - Ekspansja gospodarcza MŚP – typ II; Typ III - Ekspansja gospodarcza MŚP. W przypadku projektów dotyczących ekspansji gospodarczej MŚP pomoc publiczna będzie udzielana na podstawie:

- a. art. 19 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 i wydanego na jego podstawie Rozporządzenia MliR z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy MŚP na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1417) – tzw. pomoc na udział MŚP w targach jako pomoc de mini mis w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 i wydane na jego podstawie Rozporządzenie MliR z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r., poz. 900). W przypadku projektów grantowych pomoc występować będzie na II poziomie – u grantobiorców. W przypadku tego rodzaju projektów – pomoc będzie przyznawana przez grantodawców w oparciu o w.w. schematy pomocy.

W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
----	--------------	--	--------------------	-------------------------

1	Ubieganie się o pomoc podmiotu nieuprawnionego do jej otrzymania (niespełniającego definicji MŚP) na pierwszym bądź drugim poziomie.	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Nakładanie się pomocy w ramach projektu realizowanego przez MŚP z innym typem projektu (np. dofinansowanie na udział w targach plus grant na targi lub z innymi projektami realizowanymi w ramach RPO Lubuskie 2020)	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Sfinansowanie kosztów nie spełniających warunków Rozporządzenia 651	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
4	Zawyżenie kosztów w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych przez grantobiorców	Kontrola na miejscu		
5	Występowanie powiązań osobowych lub kapitałowych pomiędzy grantodawcą i grantobiorcą.	Kontrola na miejscu		
6	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
7	Otrzymanie pomocy przez MŚP, który nie prowadzi działalności na terenie województwa	Kontrola na miejscu		
8	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
9	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
10	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę

3.1.5. Działanie 1.5.

W ramach działania zakłada się realizację Poddziałania 1.5.1 Rozwój sektora MŚP – wsparcie dotacyjne i Poddziałania 1.5.2. Rozwój sektora MŚP – Instrumenty finansowe. Niniejsze badanie obejmuje Poddziałanie 1.5.1. W ramach Poddziałania 1.5.1 planuje się realizację dwóch typów projektu: Typ I – wdrożenie wyników prac B+R przez MŚP, Typ II – wsparcie inwestycyjne MŚP. W ramach działania dofinansowanie udzielane będzie poprzez pomoc publiczną udzielaną na podstawie:

- a. art. 14 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 wydanego na jego podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 ze zm.
- b. Pomoc na eksperymentalne prace rozwojowe (jako element projektu) będzie udzielana na podstawie art. 25 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014i wydanego na jego podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1075).
- c. Pomoc na wspieranie innowacyjności będzie udzielana na uzyskanie, walidację i ochronę praw własności przemysłowej na podstawie art. 28 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014i wydanego na jego podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 2010).
- d. Pomoc de minimis będzie udzielana na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 i wydanego na jego podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r., poz. 900). Pomoc de minimis będzie udzielana m.in. na promocję projektu, otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego (dotyczy płatności zaliczkowej), prace przygotowawcze oraz koszty zabezpieczenia realizacji projektu. Pomoc de minimis będzie udzielana także na szkolenia osób obsługujących infrastrukturę wybudowaną/zakupioną w ramach projektu (cross-financing).
Dany typ projektu może być objęty więcej niż jednym programem pomocowym.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Ubieganie się o pomoc podmiotu nieuprawnionego do jej otrzymania (niespełniającego kryterium MŚP)	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Brak efektu zachęty	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów

				poświadczających nieprawdę
3	Sfinansowanie kosztów nie spełniających warunków Rozporządzenia 651	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
4	Sfinansowanie kosztów projektów realizowanych niezgodnie z katalogiem wskazanym w Regulaminie konkursu	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
5	Sfinansowanie kosztów niespełniających wymogów „nowej inwestycji”, tj. niezgodnie z art. 2 pkt 49 Rozporządzenia 651/2014	kontrola na miejscu		
6	Sfinansowanie kosztów aktywów nabytych od powiązanego sprzedawcy	Kontrola na miejscu		
7	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
8	Nie wykorzystywanie zakupionych aktywów		Kontrola trwałości	
9	Sfinansowanie aktywów służących dzierżawie lub wynajmowi	kontrola na miejscu		
10	Poddanie poniesionych kosztów jednorazowej amortyzacji	Kontrola na miejscu		
11	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
12	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
13	Nieosiągnięcie pozytywnego wpływu na politykę ochrony środowiska i równości szans w zakresie dostępu do wybudowanej infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
14	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
15	Nie dysponowanie zakupionymi elementami projektu	Wizyta monitoringowa		

16	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/RYBY	Kontrola krzyżowa		
----	--	-------------------	--	--

3.2. Ryzyka w ramach Osi 2

3.2.1. Działanie 2.1. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

W ramach Działania zakłada się realizację projektów polegających na udostępnieniu informacji znajdujących się w zasobach publicznych oraz tworzenie i rozbudowa systemów teleinformatycznych służących upowszechnianiu dostępu do zasobów administracji publicznej. Projekty realizowane w ramach działania realizowane będą projekty nie objęte pomocą publiczną oraz projekty realizowane na podstawie:

- a. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 ze zm. –pomoc publiczna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w zakresie wsparcia digitalizacji zasobów kulturowych. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (art. 53 Rozporządzenia).
- b. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r., poz. 900).

W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Niespełnienie warunków w zakresie interoperacyjności e-usług	Kontrola na miejscu		
4	Dofinansowanie projektu, który został fizycznie ukończony	Kontrola na miejscu		
5	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
6	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
7	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	

8	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
9	Niezapewnienie dostępu do powstałej infrastruktury osobom z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu		
10	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
11	Uzyskanie przychodów nie uwzględnionych w analizie finansowej		Kontrola trwałości	Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
12	Odpłatne udostępnianie Informacji Sektora Publicznego		Kontrola trwałości	

3.3. Ryzyka w ramach Osi 3

3.3.1. Działanie 3.1. Odnawialne źródła energii

W ramach działania zakłada się realizację projektów polegających na budowie nowych źródeł wytwórczych w zakresie energii cieplnej i energii elektrycznej z wykorzystaniem energii geotermalnej, wiatrowej, wodnej, słonecznej oraz pochodzącej z biomasy i biogazu. Pomoc może być też skierowana na budowę instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw oraz rozbudowę i modernizację elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej. W działaniu przewiduje się realizację 4 typów projektów: Typ I – budowa nowoczesnych lokalnych źródeł OZE - elektrycznej, w tym małych źródeł wytwarzania energii z OZE - elektrycznej, wpisujących się w rozwój generacji rozproszonej, w tym podłączenie instalacji do sieci dystrybucyjnej; Typ II - Budowa nowoczesnych lokalnych źródeł OZE - cieplnej, w tym małych źródeł wytwarzania energii z OZE - cieplnej, wpisujących się w rozwój generacji rozproszonej, w tym podłączenie instalacji do sieci dystrybucyjnej; Typ III – Budowa oraz modernizacja elektroenergetycznych sieci dystrybucyjnych oraz niskiego napięcia; Typ IV – Budowa instalacji do produkcji biokomponentów lub biopaliw drugiej i trzeciej generacji. Wsparcie będzie udzielane na podstawie:

- a. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2022 poz. 781), wydanego w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.),
- b. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę

energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. 2021 poz. 859), wydanego w oparciu o art. 48 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.),

- c. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. 2021 poz.900) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24 grudnia 2013 r.).

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Niespełnienie warunków w zakresie minimalnej i maksymalnej mocy instalacji OZE		Kontrola trwałości	
4	Dofinansowanie projektu, który został zrealizowany niezgodnie z regułami danego schematu pomocy publicznej	Kontrola na miejscu		
5	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
6	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
7	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
8	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
9	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
10	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/Ryby	kontrola krzyżowa		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę

3.3.2. Działanie 3.2. Efektywność energetyczna

W ramach działania zakłada się realizację trzech typów projektów polegających na modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych-wielorodzinnych w tym wykorzystaniu instalacji OZE (z badań wyłączone są projekty realizowane w ramach instrumentów finansowych). Dodatkowo w formie grantów przewiduje się typ III – Wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych. Projekty w ramach działania mogą być realizowane zarówno w ramach pomocy publicznej jak i jako projekty generujące dochód. W przypadku pomocy publicznej, dofinansowanie będzie udzielane na podstawie:

- a. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2022 r. poz. 730), wydanego w oparciu o art. 38, 39 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.).
- b. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 707), wydanego w oparciu o art. 36, 37 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.).

W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Niespełnienie warunków w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej powyżej 25%	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
4	Dofinansowanie projektu, który został zrealizowany niezgodnie z regułami	Kontrola na miejscu		

	danego schematu pomocy publicznej			
5	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
6	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
7	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
8	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
9	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
10	Wystąpienie przychodów nie uwzględnionych w analizie finansowej przedsięwzięcia	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
11	Niezgodność projektu z Dyrektywa ptasią w zakresie niezapewnienia działań kompensujących	Kontrola na miejscu		
12	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		

3.3.3. Działanie 3.3. Ograniczenie niskiej emisji w miastach

W ramach działania zakłada się realizację 4 typów projektów: Typ I – Budowa i przebudowa infrastruktury dla rozwoju ekologicznego transportu publicznego, w tym ścieżki rowerowe; Typ II – Modernizacja floty transportu publicznego na terenach zurbanizowanych pod kątem ograniczenia emisji spalin; Typ III – Inwestycje z zakresu budownictwa zero emisyjnego; Typ IV – Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa. Projekty realizowane w ramach działania mogą być projektami generującymi dochód. Projekty mogą być realizowane z wykorzystaniem pomocy publicznej:

- a. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2022 r. poz. 730), wydanego w oparciu o art. 38, 39 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.),
- b. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2022 poz. 803),

wydanego w oparciu o art. 46 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.)

- c. Pomoc publiczna w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych udzielana zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1370/2007 z 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315/1).
- d. Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną (art. 56 GBER) udzielana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208).

W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Niespełnienie warunków w zakresie dostępu do wybudowanej infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu		
4	Dofinansowanie projektu, który został zrealizowany niezgodnie z regułami danego schematu pomocy publicznej	Kontrola na miejscu		
5	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
6	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
7	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
8	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
9	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów

				poświadczających nieprawdę
10	Wystąpienie przychodów nie uwzględnionych w analizie finansowej przedsięwzięcia	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
11	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		

3.3.4. Działanie 3.4. Kogeneracja

W ramach działania zakłada się realizację typu: Budowa źródeł skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej lub przebudowa jednostek wytwórczych na układy skojarzeniowe. Budowa przyłącza do sieci ciepłowniczej i/lub elektroenergetycznej źródeł skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej lub przebudowanej jednostek wytwórczych na układy skojarzeniowe. Projekty realizowane w ramach działania mogą być projektami generującymi dochód. Projekty mogą być realizowane z wykorzystaniem pomocy publicznej:

- a. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2022 poz. 781), wydanego w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.).

W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Dofinansowanie projektu, który nie spełnia warunku ograniczenia wykorzystanej energii o 10%		Kontrola trwałości	
4	Dofinansowanie projektu, który został zrealizowany niezgodnie z regułami	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów

	danego schematu pomocy publicznej			poświadczających nieprawdę
5	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
6	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
7	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
8	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
9	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
10	Wystąpienie przychodów nie uwzględnionych w analizie finansowej przedsięwzięcia	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
11	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		

3.4. Ryzyka w ramach Osi 4

3.4.1. Działanie 4.1. Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom

W ramach działania zakłada się realizację dwóch typów projektu: Typ I – wsparcie służb ratownictwa technicznego i przeciwpożarowego, Typ II – poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy. Projekty w ramach działania nie będą realizowane z wykorzystaniem pomocy publicznej. W przypadku możliwości określenia przychodów z wyprzedzeniem w budżecie projektu zostanie odpowiednio uwzględniona luka w finansowaniu.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Dofinansowanie projektu, który nie spełnia warunku w zakresie zgodności z Dyrektywą wodną, dyrektywą ws. ochrony siedlisk przyrodniczych i ptasią	Kontrola na miejscu		
3	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		

4	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
5	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
6	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
7	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/Ryby	kontrola krzyżowa		
8	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		

3.4.2. Działanie 4.2. Gospodarka odpadami

W ramach działania zakłada się realizację 3 typów projektów: Typ I – wsparcie inwestycji w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w oparciu o Aktualizację Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych; Typ II – Kompleksowe inwestycje w zakresie gospodarowania odpadami innymi niż komunalne (w tym zadania związane z recyklingiem), Typ III – Poprawa gospodarki odpadami niebezpiecznymi (projekty głównie w zakresie usuwania i unieszkodliwiania azbestu). W przypadku projektów generujących dochód winna być zastosowana stawka zryczałtowana w wielkości 20%.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Dofinansowanie projektu, który nie spełnia warunku w zakresie zgodności z Dyrektywą wodną, dyrektywą ws. ochrony siedlisk przyrodniczych i ptasząt	Kontrola na miejscu		
3	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
4	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
5	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
6	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie

				dokumentów poświadczających nieprawdę
7	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/RBY	kontrola krzyżowa		
8	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		
9	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

3.4.3. Działanie 4.3. Gospodarka wodno-ściekowa

W ramach działania zakłada się realizację 4 typów projektów: Typ I – Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej (aglomeracje od 2 tys. RLM do 10 tys. RLM, zgodnie z opracowaną aktualizacją KPOŚK); Typ II – Kompleksowe wsparcie budowy systemów indywidualnych oczyszczania ścieków w terenach zabudowy rozproszonej (budowa przydomowych lub przyzakładowych oczyszczalni ścieków – na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna) – tylko w granicach aglomeracji; Typ III – Budowa i modernizacja linii wodociągowych (systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody, zakup i remont urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu i przesyłowi wody) gdy na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub uregulowana gospodarka ściekowa (w aglomeracjach poniżej 10 tys. RLM); Typ IV - Zakup urządzeń i aparatury (np. mobilne laboratoria, instalacje kontrolno-pomiarowe). Projekty realizowane w warunkach monopolu naturalnego, w przypadku projektów generujących dochód konieczne zastosowanie stawki zryczałtowanej w wielkości 25%. Występuje możliwość powielenia się zakresu inwestycji z PROW 2014-2020.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Wystąpienie przychodów nieuwzględnionych w analizie finansowej	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
3	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
4	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
5	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
6	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie

				dokumentów poświadczających nieprawdę
7	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/RBY	kontrola krzyżowa		
8	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		
9	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

3.4.4. Działanie 4.4. Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego

W ramach działania zakłada się realizację 2 typów projektu: I Typ - Inwestycje w zakresie ochrony i zachowania zasobów kultury (w tym dziedzictwa kulturowego) na potrzeby rozwoju turystyki; II Typ - Inwestycje w zakresie przebudowy instytucji kultury oraz dostosowanie obiektów do prowadzenia działalności kulturalnej i turystycznej. Projekty realizowane w ramach działania mogą być projektami generującymi dochód. Projekty mogą być realizowane w formie pomocy publicznej:

- a. zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu – Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (art. 53 Rozporządzenia) – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de mini mis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r., poz. 900).

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania, np. na nową infrastrukturę	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Wystąpienie przychodów incydentalnych/ nieuwzględnionych w analizie finansowej	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
4	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
5	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	

6	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
7	Naruszenie przepisów dotyczących wykonawcy wyboru	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
8	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/Ryby	kontrola krzyżowa		
9	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		
10	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

3.4.5. Działanie 4.5. Kapitał przyrodniczy regionu

W ramach działania zakłada się realizację 4 typów projektów: Typ I - Udostępnianie zasobów przyrodniczych; Typ II - Ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych; Typ III - Prowadzenie komplementarnych i uzupełniających do ogólnopolskich działań/kampanii informacyjno-edukacyjnych. Przy czym realizacja typu III projektu możliwa jest wyłącznie w powiązaniu z typem I lub II. Typ IV Opracowanie planów/programów ochrony dla obszarów cennych przyrodniczo. Projekty mogą być realizowane jako projekty generujące dochodów jak i projekty z wsparciem w ramach pomocy publicznej:

- a. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 ze zm., wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.),
- b. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. 2021 poz. 900) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24 grudnia 2013 r.),
- c. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2015 poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.).

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Niedostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu		
4	Wystąpienie przychodów incydentalnych/nieuwzględnionych w analizie finansowej	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
5	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
6	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
7	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
8	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
9	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/RYBY	kontrola krzyżowa		
10	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		
11	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

3.5. Ryzyka w ramach Osi 5

3.5.1. Działanie 5.1. Transport drogowy

W ramach działania zakłada się realizację projektów polegających na rozbudowie regionalnej infrastruktury drogowej, w tym budowie i modernizacji przepraw mostowych w ciągach komunikacyjnych. W ramach działania występuje podział na poddziały, który nie ma wpływu na niniejszą analizę. Realizowane projekty mogą potencjalnie generować dochód, który winien zostać uwzględniony we wskaźniku luki w finansowaniu. W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Wystąpienie przychodów incydentalnych	Kontrola na miejscu		
3	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
4	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
5	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
6	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
7	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		

3.5.2. Działanie 5.2. Transport kolejowy

W ramach działania zakłada się realizację 4 typów projektów: Typ I – Rewitalizacja linii kolejowych; Typ II – zakup taboru; Typ III – Modernizacja kolejowej infrastruktury dworcowej, Typ IV Przygotowanie dokumentacji przedprojektowej i projektowej dla inwestycji dotyczących infrastruktury kolejowej (projekty przygotowawcze). Dla projektów dla których możliwe jest określenie dochodu z wyprzedzeniem pomniejsza się dofinansowanie metodą luki w finansowaniu. W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Niedostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu		
3	Wystąpienie przychodów incydentalnych/nieuwzględnionych w analizie finansowej	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
4	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
5	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
6	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

7	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
8	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		
9	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

3.6. Ryzyka w ramach Osi 9

3.6.1. Działanie 9.1. Infrastruktura zdrowotna i usług społecznych.

W ramach działania zakłada się realizację 5 typów projektów: Typ I – Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną w powiązaniu ze zidentyfikowanymi na poziomie krajowym i regionalnym obszarami deficytów; Typ II – Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną, związaną z opieką nad matką i dzieckiem; Typ III – Inwestycje w infrastrukturę społeczną służącą aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz rozwojowi usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym; Typ IV – Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną, podmiotów leczniczych świadczących usługi w zakresie opieki geriatrycznej, długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej; Typ V - Inwestycje związane z ograniczaniem skutków epidemii choroby COVID-19. Dla projektów dla których możliwe jest określenie dochodu z wyprzedzeniem pomniejsza się dofinansowanie metodą luki w finansowaniu. W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Niedostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu		
3	Wystąpienie przychodów incydentalnych/nieuwzględnionych w analizie finansowej	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
4	Niezakontrowanie świadczenia usług w ramach NFZ w terminie określonym w SZOOP	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
5	Wykorzystywanie infrastruktury do realizacji usług medycznych - odpłatnych	Kontrola na miejscu		

6	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
7	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
8	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
9	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
10	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		
11	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

3.6.2. Działanie 9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych

W ramach działania zakłada się realizację projektów zgodnych z programem rewitalizacji, pozytywnie zweryfikowanym przez IZ RPO Lubuskie 2020. Projekty mogą być realizowane jako projekty generujące dochodów jak i projekty z wsparciem w ramach pomocy publicznej na podstawie:

- a. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1208) – w zakresie modernizacji części wspólnych budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. – Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną (art. 56 Rozporządzenia).
- b. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 ze zm. – kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych terenów przemysłowych, powojennych, wiejskich (w tym popegeerowskich) oraz miejskich, które będą miały na celu przywracanie i/lub nadawanie nowych funkcji tym obszarom m.in. kulturalnych (cele komercyjne). Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. – Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (art. 53 Rozporządzenia).
- c. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 ze zm. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym

w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. – Regionalna pomoc inwestycyjna (art. 14 Rozporządzenia).

- d. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r., poz. 900). Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. – Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną (art. 55 Rozporządzenia).

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Niedostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu		
4	Wystąpienie przychodów incydentalnych/nieuwzględnionych w analizie finansowej	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
5	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
6	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
7	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
8	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
9	Ryzyko nałożenia się pomocy pomiędzy RPO a PROW/RBY	Kontrola krzyżowa		
10	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		
11	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

3.6.3. Działanie 9.3. Rozwój infrastruktury edukacyjnej.

W ramach działania zakłada się realizację 3 typów projektów: Typ I – Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną; Typ II – inwestycje w infrastrukturę edukacji ogólnej; Typ III – Inwestycje w infrastrukturę edukacji kształcenia zawodowego. Projekty mogą być realizowane jako projekty generujące dochodów jak i projekty z wsparciem w ramach pomocy publicznej na podstawie:

- a. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 ze zm. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. – Regionalna pomoc inwestycyjna (art. 14 Rozporządzenia).
- b. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r., poz. 900).

W ramach działania nie występuje ryzyko nakładania się pomocy w ramach PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020, zatem nie zostało uwzględnione w tabelach ryzyk.

Lp	Nazwa ryzyka	Kontrola na miejscu/wizyta monitoringowa	Kontrola trwałości	Powiązane ryzyko ogólne
1	Niespełnienie warunków otrzymania dofinansowania	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
2	Przedstawienie kosztów niespełniających warunków kwalifikowalności w ramach działania/poddziałania, np. infrastruktury obiektów sportowych i pomieszczeń administracyjno-biurowych	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę
3	Niedostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Kontrola na miejscu		
4	Wystąpienie przychodów incydentalnych/nieuwzględnionych w analizie finansowej	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	
5	Nieosiągnięcie wskaźników produktu	Kontrola na miejscu		
6	Nieutrzymanie wskaźników produktu		Kontrola trwałości	
7	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu		Kontrola trwałości	
8	Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy	Kontrola na miejscu		Przedstawienie przerobionych dokumentów/przedstawienie dokumentów poświadczających nieprawdę

9	Dofinansowanie projektu, który został ukończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Kontrola na miejscu		
10	Sfinansowanie podatku od towarów i usług, który jest możliwy do odzyskania	Kontrola na miejscu	Kontrola trwałości	

3.7. Ryzyka w ramach Osi 11.

3.7.1. Działanie 11.1 Efektywność energetyczna – REACT-EU.

W ramach działania zakłada się realizację 1 typu projektów – polegające na głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej. Projekty w ramach działania nie mogą być realizowane w oparciu o zasady pomocy publicznej. Biorąc pod uwagę, że zakres wsparcia jest analogiczny do projektów realizowanych w ramach Działania 3.2 RPO - Lubuskie 2020 odstępuje się od szczegółowej analizy i oceny ryzyka w ramach działania 11.1 przyjmując, że ocena ryzyka jest analogiczna jak w przypadku działania 3.2. (w stosunku do ryzyk zdiagnozowanych dla 3.2 nie występuje zagrożenie udzielenia wsparcia dla projektu niezgodnie ze schematem pomocy publicznej, występuje ryzyko dofinansowania projektu, którego rozpoczęcie miało miejsce przed 1 lutego 2020 r.).

3.7.2. Działanie 11.2 Infrastruktura zdrowotna REACT-EU.

W ramach działania zakłada się realizację 1 typu projektów, polegających na interwencji związanej z ograniczaniem długofalowych skutków epidemii COVID-19 w tym zakupie sprzętu medycznego, budowie i rozbudowie infrastruktury ochrony zdrowia, zakupie wyposażenia medycznego. Biorąc pod uwagę, że zakres wsparcia jest analogiczny do projektów realizowanych w ramach działania 9.1 RPO - Lubuskie 2020 odstępuje się od szczegółowej analizy i oceny ryzyka w ramach działania 11.2 przyjmując, że zakres ryzyk i ich ocena jest analogiczna jak w przypadku działania 9.1 (występuje ryzyko dofinansowania projektu, którego rozpoczęcie miało miejsce przed 1 lutego 2020 r.).

4. Wskazanie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i oszacowanie jego potencjalnej szkody.

W celu oceny ryzyka wyznaczeni zostali doświadczeni pracownicy, których zadaniem jest ocena istotności (zgodnie z zapisami pkt. 2.2. niniejszego dokumentu) oraz prawdopodobieństwa wystąpienia wskazanego ryzyka (zgodnie z zapisami pkt. 2.3. niniejszego dokumentu). Materialność ryzyka określona zostanie poprzez czynnik - wartość wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu. Każda/-y z wyznaczonych kontrolerek/-ów dokona oceny poprzez przyporządkowanie do ryzyka oceny istotności, zgodnie z założeniem:

- 0,05 minimalna istotność (średni błąd na poziomie max 5 % wydatków kwalifikowalnych)
- 0,25 mała istotność (średni błąd na poziomie max 25 % wydatków kwalifikowalnych)
- 0,5 średnia istotność (średni błąd na poziomie max 50 % wydatków kwalifikowalnych)

- 1 duża istotność (średni błąd na poziomie max 100 % wydatków kwalifikowalnych)

Następnie każda z wyznaczonych osób dla danego ryzyka wskaże prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka poprzez przyporządkowanie oceny:

- 1 – niskie prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka, tj. ryzyko marginalne dotyczące co najwyżej 5% projektów w ramach działania
- 2 – małe prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka, tj. ryzyko dotyczące co najwyżej 15 % projektów w ramach działania
- 3 – średnie prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka, tj. ryzyko dotyczące max 40 % Projektów w ramach działania
- 4 – duże prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka, tj. ryzyko dotyczące powyżej 40% projektów w ramach działania.

5. Wyniki analizy ryzyka w ramach każdego z działań.

działanie / typ kontroli	wizyta monitoringowa	kontrola na miejscu	kontrola trwałości	kontrola krzyżowa PROW	kontrola krzyżowa PO RYBY
1.1	1,84	8,16	10,73	0,40	0,40
1.2	1,25	4,93	4,31	0,00	0,00
1.3	0,00	3,32	5,01	0,00	0,00
1.4	0,00	2,42	2,08	0,00	0,00
1.5	2,01	5,18	4,04	0,28	0,28
2.1	0,00	4,17	2,58	0,00	0,00
3.1	0,00	3,58	3,81	0,58	0,58
3.2	0,00	6,23	4,10	0,00	0,00
3.3	0,00	4,66	3,11	0,00	0,00
3.4	0,00	3,51	3,54	0,00	0,00
4.1	0,00	3,41	1,38	0,78	0,78
4.2	0,00	4,16	2,50	0,53	0,53
4.3	0,00	4,63	2,83	0,53	0,53
4.4	0,00	3,91	2,78	0,78	0,78
4.5	0,00	3,72	2,58	0,78	0,78
5.1	0,00	2,53	1,69	0,00	0,00
5.2	0,00	3,60	2,79	0,00	0,00
9.1	0,00	6,41	3,85	0,00	0,00
9.2	0,00	3,21	2,04	0,78	0,78
9.3	0,00	3,44	2,29	0,00	0,00

W przypadku działania 11.1 i 11.2 przyjmuje się, że wyniki analizy ryzyka są analogiczne jak w przypadku działania 3.2 (dla działania 11.1) i jak dla działania 9.1 (w przypadku działania 11.2).

5.1. Dodatkowe założenia do analizy ryzyka:

- Dla ryzyk pośrednich, tj. takich dla których w ramach systemu wdrażania zastosowano mechanizmy weryfikacji, np. dla ryzyka dotyczącego *Naruszenie przepisów dotyczących wyboru wykonawcy* przyjęto weryfikację dokumentacji

dotyczącej udzielania zamówień w ramach projektu przed wypłatą środków, ryzyko do oceny ogólnej zagrożenia ryzykiem w ramach działania zostanie uwzględnione częściowo – poprzez obniżenie wartości ryzyka przez wskaźnik 0,2, ponieważ na poziomie weryfikacji projektów/weryfikacji wydatków przyjęto dodatkowe mechanizmy kontrolne.

Biorąc pod uwagę doświadczenie kontrolujących, zdobyte w ramach perspektywy finansowej 2007-2013, zagrożenie polegające na przedstawieniu przerobionych dokumentów jest marginalne, zatem weryfikacja zgodności przedstawionych dokumentów dotyczących zamówień udzielanych w ramach projektu z oryginałami będącymi w posiadaniu Beneficjenta będzie prowadzona jedynie w przypadku uzyskania informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w tym zakresie.

W zakresie pozostałych ryzyk dla których przypisano ryzyko ogólne, polegające na przedstawieniu przerobionych dokumentów/przedstawieniu dokumentów poświadczających nieprawdę Kontrolujący w trakcie kontroli na miejscu zweryfikują zgodność przedstawionych dokumentów z oryginałami będącymi w posiadaniu Beneficjenta.

- b. Do celów niniejszego badania przyjmuje się, że dokonana ocena dla każdego z działań przez 4 oceniających została uśredniona.
- c. Plik Excel dokumentujący ocenę stanowi załącznik do niniejszego dokumentu

5.2. Wyniki badania dla wizyty monitoringowej – ustalenie poziomu próbkowania.

W wyniku badania ryzyka dla wizyt monitorujących ryzyko kształtuje się od poziomu 1,10 do poziomu 2,65. Biorąc pod uwagę różnice w poziomie ryzyka dla każdego z działań należy uznać, że populacja badanych projektów jest mocno zróżnicowana jeśli chodzi o poziom możliwych do wystąpienia ryzyk. Daje to podstawę do przyjęcia, że dla części działań w celu wyeliminowania potencjalnego ryzyka możliwe jest przyjęcie niższej próby populacji do zbadania niż w działaniach, dla których poziom ryzyka jest wyższy. Ustalono zatem poziom próbkowania uzależniony od stopnia zagrożenia ryzykiem w ramach każdego z działań opisany w tabeli jak niżej.

I.p.	Poziom ryzyka – Grupy ryzyka	Działania w ramach grupy	Próba projektów w ramach działań
1	0 - 1,50	1.2	5%
2	1,51 – 2,00	1.1	10%
3	2,01 – 3,00	1.5	15%

5.3. Wyniki badania dla kontroli na miejscu – ustalenie poziomu próbkowania. W wyniku badania ryzyka dla kontroli na miejscu ryzyko kształtuje się od poziomu 2,42 dla działania 1.4. do poziomu 8,16 dla działania 1.1. Biorąc pod uwagę różnice w poziomie ryzyka dla każdego z działań należy uznać, że populacja badanych projektów jest mocno zróżnicowana jeśli chodzi o poziom możliwych do wystąpienia ryzyk. Daje to podstawę do przyjęcia, że dla części działań w celu wyeliminowania potencjalnego ryzyka możliwe jest przyjęcie niższej próby populacji do zbadania niż w działaniach, dla których poziom ryzyka jest wyższy. Ustalono zatem poziom próbkowania uzależniony od stopnia zagrożenia ryzykiem w ramach każdego z działań wskazany w tabeli jak niżej.

I.p.	Poziom ryzyka – Grupy ryzyka	Działania w ramach grupy	Próba projektów w ramach działań
1	0 - 3,00	1.4, 5.1	5%
2	3,01 – 4,00	1.3, 3.1, 3.4, 4.1, 4.4, 4.5, 5.2, 9.2, 9.3	10%
	4,01 – 5,00	1.2, 2.1, 3.3, 4.2, 4.3	15%
3	5,01 – 7,00	1.5, 3.2, 9.1, 11.1, 11.2	20%
4	7,01 – 9,00	1.1	25%
5	9,01 – 11,00	-	30%

5.4. Wyniki badania dla kontroli trwałości – ustalenie poziomu próbkowania. W wyniku badania ryzyka dla kontroli trwałości ryzyko kształtuje się od poziomu 1,38 dla działania 4.1 do poziomu 10,73 dla działania 1.1. Biorąc pod uwagę różnice w poziomie ryzyka dla każdego z działań należy uznać, że populacja badanych projektów jest mocno zróżnicowana jeśli chodzi o poziom możliwych do wystąpienia ryzyk. Daje to podstawę do przyjęcia, że dla części działań w celu wyeliminowania potencjalnego ryzyka możliwe jest przyjęcie niższej próby populacji do zbadania niż w działaniach, dla których poziom ryzyka jest wyższy. Ustalono zatem poziom próbkowania uzależniony od stopnia zagrożenia ryzykiem w ramach każdego z działań opisany w tabeli jak niżej.

I.p.	Poziom ryzyka – Grupy ryzyka	Działania w ramach grupy	Próba projektów w ramach działań
1	0 - 2,00	4.1, 5.1	3%
	2,01 – 3,00	1.4, 2.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 5.2, 9.2, 9.3	6%
3	3,01 – 4,00	3.1, 3.3, 3.4	9%
4	4,01 – 5,00	1.2, 1.5, 3.2, 9.1, 11.1, 11.2	15%
5	5,01 – 11,00	1.3, 1.1	20%

5.5. Wyniki badania dla kontroli krzyżowej z PROW i RYBY – ustalenie poziomu próbkowania.

W wyniku badania ryzyka dla kontroli krzyżowej z PROW i PO RYBY ryzyko dla tego typu kontroli kształtuje się podobnym poziomem, tj. nie przekracza poziomu 1,00. Daje to podstawę do przyjęcia, że populacja jest jednorodna a zagrożenie minimalne. Ustalono zatem poziom próbkowania na poziomie 5% dla Beneficjentów realizujących projekty w ramach RPO Lubuskie 2020 i jednocześnie PROW i/lub PO RYBY.

6. Inne czynniki ryzyka.

Podczas opracowywania analizy ryzyka zostały zbadane czynniki przedmiotowe, tj. dotyczące realizowanych inwestycji/projektów. Poza czynnikami, które zostały przypisane do poszczególnych działań w ramach RPO-Lubuskie 2020 występują też czynniki podmiotowe np. poziom zaufania do Beneficjenta, doświadczenie Beneficjenta w realizacji innych projektów, ilość kategorii wydatków w projekcie

lub zakres zmian w okresie realizacji projektów, tj. przesuwanie zakończenia realizacji projektu. Najważniejszym czynnikiem, decydującym o materialności zagrożeń związanych z występującymi ryzykami jest czynnik - wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie. W każdym z działań występują różne czynniki, przyjęcie zatem jednego modelu doboru próby nie jest zasadne. Zgodnie z tym ustaleniem do każdego z działań zostaną przypisane czynniki, które najlepiej obrazują zagrożenia występujące w konkretnych działaniach.

Każdemu z czynników przypisana zostanie inna waga, zależnie od projektów i zagrożeń jakie w danym działaniu mogą wystąpić. Dla osiągnięcia założonego celu, to jest wyboru do kontroli próby projektów najbardziej zagrożonych wystąpieniem nieprawidłowości/błędów/uchyleń, należy przyjąć wagi najlepiej odpowiadające zagrożeniom w danym działaniu.

6.1. Czynnik – wartość wydatków kwalifikowalnych.

Wartość wydatków kwalifikowalnych jest czynnikiem, od którego w najwyższym stopniu uzależniona jest wartość potencjalnej nieprawidłowości/błędu/uchylecia. W każdym z działań wartość wydatków kwalifikowalnych kształtuje się na innym poziomie. Uznano zatem, że ustalenie wspólnego dla wszystkich działań przedziału nie odpowiadałoby rzeczywistemu zagrożeniu. Przedziały wartości podzielono zatem na percentyl 25, 50 (mediana) i 75. Przyjęto, że 100 percentyl to wartość maksymalna wydatków kwalifikowalnych w danym działaniu. Ustalono następujące wartości wskaźników dla przedziałów.

Wartość wydatków kwalifikowalnych	
Percentyl	Wartość wskaźnika
Do 25	1
powyżej 25 do 50 (mediana)	2
Powyżej 50 do 75	3
Powyżej 75	4

Przypisanie wartości wydatków kwalifikowalnych w ramach każdego z działań do odpowiedniego przedziału zostanie wykonane na podstawie raportu wygenerowanego za pomocą Oracle Business Intelligence (BI) z Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014 wg stanu na 1 lipca 2018 r. (a w przypadku braku danych w systemie – po ich wprowadzeniu w wyniku pierwszego przeprowadzonego konkursu dla danego działania). Zmiany w wartościach poszczególnych projektów wynikające z konieczności sporządzenia aneksów do umowy nie będą brane pod uwagę przy ustalaniu poszczególnych przedziałów. Określone przedziały będą stałe. Jednakże przyznana punktacja dla projektu w tym czynniku może zmieniać się w czasie z uwzględnieniem bieżącej wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie (na podstawie wprowadzonych do SL2014 aneksów do umów).

6.2. Czynnik – poziom zaufania (Typ Beneficjenta).

W wyniku przeprowadzonych rozmów z Pracownikami, Kierownikami i Dyrekcją Departamentu i przy uwzględnieniu doświadczenia związanego z realizacją perspektywy 2007-2013 ustalono, iż duży wpływ na realizację poszczególnych projektów ramach działań, poza ryzykami zidentyfikowanymi przez pracowników,

ma zdolność instytucjonalna każdego z Beneficjentów. Zdolność instytucjonalna jest pochodną przygotowania administracyjnego jednostki, zdolności organizacyjnej, doświadczenia w realizacji projektów, stabilności organizacji oraz jakości zasobów kadrowych będących w dyspozycji Beneficjenta. Na podstawie ww. kryteriów określono typy Beneficjentów oraz określono w stosunku do nich **poziom zaufania**, zgodnie z poniższą tabelą. Przyjęto ocenę w skali od 1 do 4, gdzie 4 oznacza bardzo niskie zaufanie, 1 wysokie zaufanie. W przypadku gdy na etapie danego konkursu IZ RPO Lubuskie 2020 zastosuje inną klasyfikację Beneficjentów – na potrzeby arkusza Excel w którym będzie wybierana próba, typy Beneficjentów w danym konkursie zostaną przypisane do kategorii wymienionych w tabeli jak niżej. Jeżeli w danym działaniu występować będą Beneficjenci jednego typu lub różnych typów ale takich dla których wskazano taki sam poziom zaufania - możliwa jest osobna kategoryzacja uszczegóławiająca formę prawną Beneficjenta wraz z przypisaniem różnych poziomów zaufania dla każdej z form w ramach danego typu Beneficjenta. Dodatkowa kategoryzacja wskazywana jest w arkuszu Excel dla danego działania:

L.p.	Typ Beneficjenta	Poziom zaufania
1	JST, z wyłączeniem Województwa Lubuskiego	1
2	Jednostka państwowa	3
3	Województwo Lubuskie, projekty własne województwa lubuskiego	2
4	Instytucja otoczenia biznesu	3
5	Zakład Opieki Zdrowotnej/zakład opieki zdrowotnej działający w publicznym systemie ochrony zdrowia	2
6	Szkoła/uczelnia wyższa/szkoła wyższa	3
7	Inny, nie wymieniony	3
8	Przedsiębiorstwo/przedsiębiorca/Firma	4
9	Jednostka organizacyjna JST	4
10	Instytucja kultury	4
11	Kościoły, związki wyznaniowe	4
12	Fundacja, stowarzyszenie	4

6.3 Czynniki – ilość kategorii wydatków

Stopień skomplikowania projektu oraz wielkość dokumentacji, którą należy zbadać w toku czynności kontrolnych zależna jest od ilości kategorii wydatków realizowanych w ramach projektu. Ilość kategorii wydatków odpowiada zazwyczaj liczbie zawieranych w ramach projektu kontraktów.

Liczba kategorii wydatków	
Liczba	Wartość wskaźnika
Od 1 do 4	1
Od 5 do 7	2
Od 8 do 10	3
Powyżej 11	4

6.4. Czynniki - zmiana okresu realizacji projektu.

Czerpiąc z doświadczeń związanych z kontrolą projektów w ramach perspektywy 2007-2013 ustalono, że w przypadku większości projektów, w których wykryto nieprawidłowości rzutujące na kwalifikowalność wydatków w ramach projektów, Beneficjenci przed wykryciem nieprawidłowości dokonywali częstych zmian w zakresie okresu realizacji projektu – odwlekając moment jego zakończenia. Biorąc pod uwagę to doświadczenie – zmiana przesuwająca moment zakończenia realizacji projektu będzie uwzględniana jako potencjalne ryzyko związane z realizacją projektu wg niżej zamieszczonego schematu:

Zmiana okresu realizacji projektu	
Zmiana przedłużająca okres	Wartość wskaźnika
Od 1 do 120 dni	1
Od 121 do 180 dni	2
Od 181 do 240 dni	3
Powyżej 241 dni	4

7. Metodologia wyboru projektów do kontroli na miejscu w okresie realizacji projektu (wizyty monitoringowej).

7.1. Populacja projektów.

Populację projektów, z której losowana będzie próba projektów podlegających kontroli w trakcie realizacji (wizyty monitoringowej) stanowić będą wszystkie projekty realizowane w ramach działania 1.1., 1.2., 1.5., które są przedmiotem niniejszego badania i dla których nie rozwiązano umowy o dofinansowanie. Ponieważ na dzień opracowywania niniejszego dokumentu populacja nie jest zbiorem zamkniętym przyjmuje się, że wybór projektów do kontroli na miejscu w trakcie realizacji (wizyty monitoringowej) będzie realizowany losowo (za pomocą narzędzia Excel) na podstawie zbioru projektów zarejestrowanych w SL2014 na dzień 1 lipca 2018 r. Kolejne losowania próby (1 lipca 2019 r., 1 lipca 2020 r., itd.) będą dokonywane z populacji projektów, które nie były ujęte w zbiorze z którego poprzednio losowano próbę.

7.2. Próba projektów.

Zgodnie z pkt. 5.2. niniejszego dokumentu ustalono poziom próbkowania na poziomie 5, 10 i 15%. Kontrole na miejscu w okresie realizacji (wizyty monitoringowej) w ramach programu dla wskazanej populacji realizowane będą do momentu osiągnięcia próby na całym działaniu, tj. skontrolowaniu odpowiednio 5, 10, 15% wszystkich projektów zrealizowanych w ramach działania (z wyłączeniem projektów rozwiązanych).

7.3. Wybór projektów do próby będzie dokumentowany każdorazowo w plikach Excel zamieszczonych na serwerze Departamentu Programów Regionalnych.

7.4. Kontrola na miejscu w okresie realizacji (wizyta monitoringowa) będzie realizowana niezależnie od stopnia zaawansowania projektu. Wizyta co do zasady winna być zrealizowana w danym roku obrachunkowym, tj. jeżeli losowania dokonano w lipcu 2019 r. – wizyta powinna odbyć się do 30 czerwca 2020 r. W przypadku nawarstwienia się kontroli i/lub braków zasobów kadrowych do prowadzenia kontroli – możliwe jest – za zgodą Dyrektora Departamentu odstąpienie od prowadzenia części wizyt monitoringowych wylosowanych w danym okresie.

7.5. Kontrola na miejscu w okresie realizacji (wizyta monitoringowa) ma za zadanie zweryfikować ryzyka wskazane w ramach działania – dla których przypisano wizytę monitoringową. Na podstawie profesjonalnego osądu kontrolerskiego zakres wizyty może zostać rozszerzony lub zmniejszony. Wizyta monitoringowa jest realizowana na podstawie zapisów Instrukcji Wykonawczej o kontroli na miejscu. Zakres wizyty (ryzyka podlegające weryfikacji) wskazywane są w Programie kontroli.

8. Metodologia wyboru projektów do kontroli na miejscu.

8.1. Populację projektów, z której losowana będzie próba projektów podlegających kontroli na miejscu stanowić będą wszystkie projekty realizowane w ramach Programu, które są przedmiotem niniejszego badania i dla których nie rozwiązano umowy o dofinansowanie. Ponieważ na dzień opracowywania niniejszego dokumentu populacja nie jest zbiorem zamkniętym przyjmuje się, że wybór projektów do kontroli na miejscu będzie aktualizowany raz na kwartał o ile w danym okresie podpisano umowy na realizację projektów/wpisano umowy do SL2014.

8.2. Próba projektów. Wybór próby projektów będzie realizowany na podstawie czynników i wag przypisanych do danego działania w tabeli jak niżej. Kontrole na miejscu realizacji projektów będą realizowane do momentu osiągnięcia założonej próby z całej populacji projektów w danym działaniu.

Lp.	Nr działania	Waga czynnika - Wartość wydatków kwalifikowalnych	Waga czynnika - Poziom zaufania	Waga czynnika - ilość kategorii wydatków	Waga czynnika – zmiana okresu realizacji projektu
1	1.1.	60%	20%	10%	10%
2	1.2.	60%	10%	10%	20%
3	1.3.	70%	5%	10%	15%
4	1.4.	60%	10%	20%	10%
5	1.5.	60%	15%	5%	20%
6	2.1.	60%	20%	10%	10%
7	3.1.	70%	10%	10%	10%
8	3.2.	80%	5%	10%	5%
9	3.3.	80%	5%	10%	5%
10	3.4.	80%	5%	10%	5%
11	4.1.	80%	10%	5%	5%
12	4.2.	70%	10%	10%	10%
13	4.3.	70%	10%	10%	10%
14	4.4.	70%	5%	15%	10%
15	4.5.	60%	15%	10%	15%
16	5.1.	100%	-	-	-
17	5.2.	80%	-	-	20%
18	9.1.	60%	15%	10%	15%
19	9.2.	70%	-	10%	20%
20	9.3.	70%	10%	10%	10%
21	11.1.	80%	5%	10%	5%
22	11.2.	60%	15%	10%	15%

8.3. Dla każdego z działań określono poziom próby w pkt. 5.3 niniejszego dokumentu. Kontrola na miejscu, realizowana na podstawie próby losowej i próby

na podstawie analizy ryzyka będzie realizowana do momentu osiągnięcia poziomu próby na działaniu. Po osiągnięciu poziomu próby na działaniu – dalsze kontrole nie będą realizowane.

- 8.4. Wybór realizowany będzie w arkuszu Excel po zaimportowaniu do niego danych wygenerowanych z LSI lub z SL2014. Dla każdego z działań tworzone będą osobne arkusze, do których z SL2014 i Lokalnego Systemu Informatycznego importowane będą dane Beneficjentów, którzy zawarli umowy o dofinansowanie w ramach każdego z działań pod warunkiem, że projekty nie podlegały wcześniej kontroli na miejscu. Do arkuszy importuje się też dane dotyczące czynników wymienionych w tabeli dla każdego z działań oraz przypisuje im wagi wskazane w tabeli jak wyżej. Dane zawarte w poszczególnych arkuszach aktualizuje się raz na kwartał, o ile w dokumencie nie wskazano inaczej. W arkuszach tworzy się formuły uwzględniające każdy z czynników i wag dla działania. Wszystkie arkusze przechowuje się w formie elektronicznej na serwerze Departamentu Programów Regionalnych.
- 8.5. Kontrola na miejscu będzie realizowana po osiągnięciu odpowiedniego stopnia zaawansowania projektu a przed rozliczeniem wniosku o płatność końcową z zastrzeżeniem innych zapisów niniejszego dokumentu. Jeżeli w projekcie wybranym do kontroli na miejscu na podstawie niniejszej metodologii Instytucja Audytowa (IA) przeprowadziła Audyt/kontrolę projektu i w wyniku tego audytu nie stwierdzono nieprawidłowości, lub nie zidentyfikowano innych nieprawidłowości, niż wcześniej wykryte, Kontrolujący mogą odstąpić od kontroli danego projektu, bez konieczności zastąpienia go innym projektem. Na taką okoliczność sporządzana jest notatka służbowa przez opiekuna projektu, zatwierdzana przez Dyrektora Departamentu.
- 8.6. Kontrola na miejscu ma za zadanie zweryfikować prawidłowość realizacji projektu w zakresie wydatków przedstawionych do IZ RPO i zatwierdzonych przed datą wszczęcia kontroli. Na podstawie profesjonalnego osądu kontrolerskiego zakres wizyty może zostać rozszerzony. Zmniejszeniu może ulec zakres dokumentacji badanej w ramach kontroli, tzn. w przypadku dużej ilości dokumentów związanych z realizacją projektu Kontrolerzy mogą zrealizować kontrole na próbie dokumentacji. W przypadku zastosowania próby do kontroli dokumentacji, kontroler każdorazowo opisuje populację oraz sposób w jaki losowano próbę z populacji. Opis załącza się do dokumentacji danej kontroli. Sugerowana metoda wyboru dokumentów to wybór na podstawie interwału (próba systematyczna). Kontrola na miejscu jest realizowana na podstawie zapisów Instrukcji Wykonawczej o kontroli na miejscu. Zakres kontroli może zostać zmniejszony o zakres, który wcześniej IZ lub inna instytucja zbadała a wykazane w ramach kontroli błędy/nieprawidłowości zostały usunięte (wydatki potrącone, zalecenia zrealizowane lub nie ma ryzyka niezaimplementowania wydanych zaleceń).
- 8.7. W ramach próby określonej w pkt 5.3. dla każdego z działań zostanie dobrana próba losowa w wysokości 20% próby. Próba losowana jest do 31 sierpnia każdego nowego roku obrachunkowego przy pomocy narzędzia Excel. Populację stanowią będą wszystkie projekty dla których nie przeprowadzono kontroli na miejscu (realizowanej przez IZ lub IA). W kolejnym roku obrachunkowym populację stanowią będą projekty co do których podpisano nowe umowy o dofinansowanie, tj. takie spośród których nie wybierano próby w roku poprzednim. Kontrola w wybranych projektach realizowana będzie w okresie realizacji operacji. Wybór

projektów do próby dokumentowany jest elektronicznie w folderze zawierającym pliki Excel odpowiednio na bazie Wydziału Rozliczeń Inwestycji Publicznych i Wydziału Rozliczeń Inwestycji Środowiskowych.

9. Metodologia doboru próby do kontroli trwałości.

9.1. Populację projektów do kontroli trwałości stanowią projekty w stosunku do których w poprzednim roku obrachunkowym przeprowadzono kontrolę na zakończenie realizacji projektu oraz dla których nie rozwiązano umowy o dofinansowanie.

9.2. Próba populacji wybierana jest losowo oraz na podstawie analizy ryzyka zgodnie z poziomami określonymi w pkt. 5.4. spośród projektów dla których konieczne jest zachowanie okresu trwałości. Próba losowana jest do 31 sierpnia każdego nowego roku obrachunkowego przy pomocy narzędzia Excel. Wybór projektów do próby dokumentowany jest elektronicznie w folderze zawierającym pliki Excel odpowiednio na bazie Wydziału Rozliczeń Inwestycji Publicznych i Wydziału Rozliczeń Inwestycji Środowiskowych. Po osiągnięciu zakładanego poziomu próby na danym działaniu, zgodnie z założeniem określonym w pkt. 5.4. – zaprzestaje się dobierania do próby kolejnych projektów.

9.3. W celu uzupełnienia próby losowej zostanie dobrana próba na podstawie czynników ryzyka, na każde 10 projektów wylosowanych w ramach działania do poziomu próby wskazanej w pkt 5.4. zostanie dobrany 1 projekt na podstawie analizy ryzyka. Czynniki, które brane będą pod uwagę przy doborze projektów będzie niezrealizowanie wskaźników (waga 50%), kwalifikowalność podatku VAT (waga 50%). W przypadku gdy w pozostałej (po wylosowaniu projektów) populacji wszystkie projekty mają taką samą ocenę na podstawie analizy ryzyka wskazuje się i opisuje w notatce służbowej dołączanej do akt sprawy inny czynnik, który różnicuje populację, np. wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie, w celu wyboru z populacji najbardziej zagrożonego nieprawidłowością projektu lub projektu w którym nieprawidłowość może mieć największe finansowo znaczenie. W przypadku gdy pomimo doboru dodatkowych czynników projekty wybrane jako najbardziej zagrożone uzyskują nadal takie same oceny i w związku z tym istnieje konieczność dobrania więcej niż 1 projektu metodą analizy ryzyka na 10 projektów wybranych losowo, w kolejnym roku obrachunkowym można zaniechać doboru próby z danego działania metodą analizy ryzyka.

~~10. Metodologia doboru próby do kontroli krzyżowej z PROW i PO RYBY (perspektywa 2014-2020).~~

~~10.1. Populację projektów do kontroli stanowią projekty realizowane w ramach RPO Lubuskie 2020 i PROW i/lub PO RYBY. Kontrola będzie realizowana raz na kwartał na podstawie zestawienia Beneficjentów/projektów certyfikujących wydatki w danym kwartale uwzględniając dane dotyczące realizacji przez Beneficjenta jednocześnie projektów w ramach PROW i/lub PO RYBY.~~

~~10.2. Próbę projektów do kontroli wskazano w pkt. 5.5. Próba będzie weryfikowana do czasu przedstawienia ostatniego zestawienia Beneficjentów certyfikujących wydatki lub do czasu skontrolowania 5% wszystkich Beneficjentów realizujących projekty w ramach RPO Lubuskie 2020 i w ramach PROW i/lub PO RYBY.~~

~~10.3. Wybór projektów do kontroli realizowany będzie na podstawie metody losowej.~~

~~10.4. Kontrola będzie realizowana na podstawie zapisów Instrukcji Wykonawczej IZ RPO Lubuskie 2020.~~

10.5. ~~Kontrola będzie dokumentowana w formie elektronicznej na serwerze Departamentu Programów Regionalnych w celu zachowania właściwej ścieżki audytu.~~

11. Postanowienia ogólne.

11.1. Zakłada się, że o ile nie zostanie sformułowane przez IA, lub inną Instytucję uprawnioną do kontroli w ramach systemu zarządzania RPO Lubuskie 2020, pisemne i nieodwołalne zalecenie związane z ponowną oceną ryzyka, aktualizowanie części związanej z analizą ryzyka (na potrzeby kolejnych Rocznych Planów Kontroli), wskazanej w niniejszym dokumencie nie jest konieczne.

11.2. Nie jest konieczne aktualizowanie metodologii kontroli, na potrzeby kolejnych Rocznych Planów Kontroli, o ile obowiązkowy przegląd metodologii nie wykaże takiej konieczności i/lub zostanie w tej sprawie sformułowane zalecenie analogicznie jak w pkt. 11.1.

11.3. Zastrzeżenie wskazane w pkt. 1 i 2 nie dotyczy uwag instytucji właściwej do weryfikacji Rocznych Planów Kontroli IZ RPO Lubuskie 2020.

